

Verksamhetsuppföljning – Dagverksamheterna

Maj-Juni 2017

Bakgrund

Verksamhetsuppföljning för samtliga dagverksamheter i Simrishamns kommun har genomförts under Maj och början av Juni månad 2017. I verksamhetsuppföljningen har enhetschef svarat på enkät, kontroll av dokumentation har genomförts dels av fysisk dokumentation, dels i verksamhetssystem genom akt granskning. Besök i verksamheterna har genomförts en halv dag i respektive verksamhet.

Verksamheten

Dagverksamheten i kommunen består av Omtanken i centrala Simrishamn och dagverksamheten Bokebacken i St. Olof vilka är riktade till personer med demenssjukdom samt Måsen på Skönadalshemmet och Svalan på Rosenborg, Gärsnäs. Dagverksamheterna Måsen samt Rosenborg är samtidigt dagcentraler dit allmänheten är välkomna medan enbart personer med bistånd för dagverksamhet kan komma till Omtanken och Bokebackens dagverksamhet. I dagverksamheten Måsen deltar även brukare från Skönadalshemmets särskilda boendeenheter. Alla dagverksamheterna har olika enhetschefer.

Resultat brukarundersökning

Inga tillgängliga resultat finns ännu för 2017. Resultaten från 2016 visar att alla områden uppfyller nämndens krav på kvalitet.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis visar verksamhetsuppföljningen att resultaten i brukarundersökningarna är bra och att brukarna som är där verkar vara nöjda med verksamheten och känner sig delaktiga.

Verksamhetsbesöken visade stora skillnader i förutsättningarna mellan verksamheterna. I verksamheterna riktade till dementa finns förutsättningar att arbeta på ett helt annat sätt utifrån individuella behov och målsättningar. Verksamheten riktad mot övriga ger visserligen möjligheten för fler att delta men för de brukare som beviljats bistånd för dagverksamhet faller delvis syftet med att bevilja det som ett bistånd utifrån individuella behov och med uppsatta mål för insatsen. Formen för dessa kombinerade dagverksamheter/dagcentraler behöver utvärderas och förbättras. Främst upplevs det vara svårhanterligt på Skönadals dagverksamhet/dagcentral som också har flera gäster från det särskilda boendet. Personalen i samtliga verksamheter är engagerade och intresserade av sitt arbete och upplever att de har stora möjligheter att påverka innehållet. Dock upplever personalen, främst på Skönadalshemmet, att de yttre ramarna för verksamheten begränsar möjligheterna till utveckling.

Övergång till verksamhetsgemensamma rutiner håller på att ske och de rutiner som efterfrågas i samband med verksamhetsuppföljningen har skapats gemensamt. Dessa rutiner bedöms vara relevanta och tydliga. Dokumentationen kring brukarna förs överlag på ett bra sätt men kan tydliggöras för att stödja ett mer målinriktat arbete.

Resultat av besök i verksamhet

På dagverksamheterna Omtanken och Bokebacken möter undertecknad engagerad personal som arbetar metodiskt med brukarna. De förbereder varje dags aktiviteter, kartlägger och analyserar brukarnas behov och intressen. De utvärderar också verksamheten dagligen och gör vid behov förändringar inför nästa tillfälle. Personalen på Omtanken beskriver att de kan arbeta mer metodiskt och upplever att de kunnat utveckla verksamheten sedan de fick möjlighet att lägga om sina scheman så att samtlig personal träffas någon gång varje dag och de hoppas kunna få fortsätta arbeta på detta sätt.

Personalen på Måsen, Skönadalshemmet upplever att det är svårt att räkna till för alla som är där. Flera av besökarna är inte beviljade dagverksamhet som bistånd. Personalen upplever svårigheter med att arbeta målinriktat med några brukare, enbart stötta övriga gäster samtidigt som brukare från det särskilda boendet deltar vilka ofta behöver ett omfattande stöd för att inte bara bli sittandes. Personalen upplever att det är svårt att individanpassa stöd och aktiviteter, det blir mycket storgruppsaktiviteter.

Personalen på Svalan Rosenborg upplever att gästerna som kommer till dem, dels brukare med bistånd för dagverksamhet dels allmänheten, är en kombination av gäster som blir en tillgång för varandra. Samtliga av deras gäster bor i ordinärt boende. Personalen beskriver att man utvecklar verksamheten med focus på de brukare som är beviljade bistånd till dagverksamhet och att övriga gäster får hänga på i det som sker, vilket har visat sig fungera bra. Inom denna verksamhet nyttjar man personen som har aktivitetshandledartjänsten, som även arbetar i dagverksamheten, till att besöka brukare i hemmet och bygga broar mellan hemmet och dagverksamheten. Detta för att skapa trygghet och motivera brukare som har behov av social stimulans utanför hemmet men som inte själva tar initiativet annars.

På Bokebacken St Olof och Svalan Rosenborg använder man mer och teknik i olika aktiviteter för brukarna. På Omtanken diskuteras att använda tekniken såsom skype/facetime samtal som hjälp i samband med uppföljningar då anhöriga bor långt bort.

Verksamhetsbesöken i dagverksamheterna visar att det skiljer stort mellan de två som är inriktade för personer med demens och de andra två. Det skiljer både i arbetssätt och i antal personer som besöker dagverksamheten. Dagverksamheterna som riktar sig mot dementa arbetar betydligt mer målinriktat och arbetat präglas av dagliga utvärderingar av arbetssätt, struktur och bemötande och man utgår tydligare från respektive persons individuella behov.

Undertecknad ser att det inte är möjligt för personalen att arbeta individinriktat på samma sätt i dagverksamheterna Skönadal och Rosenborg, främst svårigheter på Måsen, Skönadal. Det upplevs svårt för verksamheten på Skönadal att på ett bra sätt hantera att några av gästerna är där utifrån beviljat bistånd vilket innebär en rättighet till en viss insats och med en målsättning för insatsen som ska uppnås samtidigt som andra gäster är där enbart som gäster eller brukare från det särskilda boendet med omfattande behov av stöd för att det ska bli meningsfullt. Verksamheten ska sida vid sida ska hantera brukarna utifrån tre olika perspektiv, med olika behov och under olika krav och förutsättningar. Både personal och enhetschef upplever svårigheter utifrån detta och ser behov av förändring av verksamheten. Förändring har i viss mån redan inletts på Skönadalshemmet gällande aktiviteter för brukarna boende på det särskilda boendet.

Dagverksamheterna Omtanken och Bokebacken har ett visst samarbete genom att personalen träffas två gånger per termin för att utbyta idéer och erfarenheter. Samarbetet uppskattas av

personalen i dessa dagverksamheter medan ett liknande samarbete saknas av personalen i övriga dagverksamheter.

Personalen i samtliga dagverksamheter upplever att de i hög grad är delaktiga och har stora möjlighet att påverka innehållet i verksamheten. De upplever ett gott stöd från sina chefer och har stöd från både rehab personal och sjuksköterskor vid behov. Dock upplever undertecknad att en ökad samverkan med rehab personalen i fråga om tips på träningsmoment eller uppföljning av befintliga träningsprogram skulle vara till gagn för brukarna och kunna ge samordningsvinster.

Personalen i dagverksamheterna beskriver ett gott samarbete med anhöriga och hemtjänstpersonal kring praktiska detaljer. Dock finns det ingen samverkan däremellan för att dra nytta av erfarenheter kring arbetssätt och metoder kring brukaren vilket undertecknad ser som en önskvärd förbättringsåtgärd.

De brukare vi träffade upplevde sig nöjda med verksamheten. Personalen berättar att några brukare har varit på besök men valt att inte fortsätta då de inte tyckte att det passade dem av olika anledningar.

Samtliga dagverksamheter har sina gällande rutiner utskrivna i pärmar. Enhetschefen ser till att nya rutiner kommer personalen tillhanda och det är personalens ansvar att se till att de byts ut i pärmar. I en av verksamheterna är upplägget i pärmen detsamma som på intranätet vilket underlättar för personalen att hitta även där. Personalen i övriga verksamheter upplever det svårt att hitta rutinerna på intranätet men man känner till att flera av rutinerna nyligen reviderats där. De fysiska rutinpärmarna upplevs överlag innehålla aktuella rutiner vad gäller verksamhetsuppföljningens omfattning som har sin grund i SOSFS 2011:9. Rutinerna i en av verksamheterna är dock inte helt anpassade för dagverksamhet i sina skrivningar.

Resultat av akt granskning

Samtliga dagverksamheter uppvisar en god ordning vad gäller de fysiska brukar akterna, enbart relevanta och aktuella dokument finns där. Genomförandeplaner finns för samtliga brukare med bistånd för dagverksamhet och på senare tid följs de upp regelbundet och beskriver genomförandet allt bättre. Båda dagverksamheterna för dementa använder sig av handskrivna genomförandeplaner utifrån en annan mall än den som finns i verksamhetssystemet. Denna mall upplevs lättare att förstå och använda men kräver mer praktiskt arbete för att hålla aktuell. Undertecknad bedömer dock att de hålls uppdaterade. Då ett nytt verksamhetssystem är under införande i kommunen finns ingen anledning att ändra på detta i dagsläget.

Samtliga dagverksamheter beskriver på ett bra sätt brukarens behov kring måltider, förflyttningar och toalettbesök i genomförandeplanerna medan det övervägande behövs en tydligare beskrivning av vad brukaren har för behov av stöd i olika aktiviteter och sociala sammanhang som sker på dagverksamheten. Den övergripande målsättningen från handläggaren behöver brytas ner till hur man konkret ska stötta brukaren för att nå målen. Personalen på dagverksamheterna med inriktning demens upplevs vara väl insatta i brukarnas behov och kan muntligen beskriva för varje brukare att hen t ex klarar sig med muntliga instruktioner, hen behöver praktiskt stöd i en viss typ av moment, behöver avledas i vissa sociala sammanhang osv. Denna information är värdefull i genomförandeplanen för att mer systematiskt kunna utvärdera och utveckla arbetssätt och för att så långt det är möjligt tillförsäkra brukaren ett bra stöd även om ordinarie personal inte är i tjänst.

Dagverksamheterna Omtanken och Skönadal upplevs dröja med att upprätta genomförandeplanen tills de lärt känna personen. Meningen är att genomförandeplanen ska upprättas inom två veckor

efter att en insats verkstälts och att man sedan reviderar den i takt med att kännedomen om brukaren ökar.

Dagverksamheten Svalan i Gärsnäs behöver tänka på att ta med målsättningen som handläggaren angett i beslutet. Brukarens egen målsättning finns dock med i samtliga granskade akter.

Vad gäller uppföljning av målsättningen för insatsen dagverksamhet behöver verksamheterna tydligare beskriva på vilket sätt målen har uppnåtts eller ej. Det är inte tillräckligt med ett ja eller nej huruvida målen uppnåtts. Här behöver man ställa sig frågan vilken förändring insatsen inneburit för den enskilde som gör att målet är uppnått eller varför målet inte blivit uppnått, vad är det som saknas. Utifrån detta ska man sedan sätta upp nya mål, förändra och revidera beskrivningen av genomförandet eller kanske avsluta insatsen. Förändringen kan ske inom ramen för insatsen eller så behöver man kontakta omsorgshandläggaren för en uppföljning av själva insatsen i stort.

I de flesta dagverksamheterna saknas ofta dokumentation i journal om när genomförandeplanen upprättats eller följts upp. I ungefär hälften av de granskade akterna saknas datum för när nästa uppföljning ska ske.

Resultat av enkät

Enhetscheferna med ansvar för dagverksamhet har beskrivit efterfrågade moment, lämnat in eller hänvisat till intranätet gällande alla efterfrågade dokument. Verksamhetsgemensamma rutiner specifikt för dagverksamhet har delvis tagits fram inför verksamhetsuppföljningen genom samarbete mellan enhetscheferna ansvariga för dagverksamhet. Arbetet kommer att fortsätta. Vissa av verksamheterna har redan övergått till dessa gemensamma rutiner medan några inte hunnit dit ännu.

I samtliga verksamheter saknar undertecknad rutin för tillvägagångssätt om en brukare inte kommer till dagverksamheten som planerat. Samtliga verksamheter redogör muntligen för samma tillvägagångssätt men det finns inte nedtecknat.

Sedan tidigare finns och används verksamhetsgemensamma rutiner gällande avvikelshantering och riskanalyser. Inom vård och omsorg har ett strukturerat gemensamt egenkontrollprogram tagits fram under våren vilket man precis börjat använda sig av. Några av verksamheterna har redan tidigare arbetat utifrån egna egenkontrollprogram och kommer att integrera dessa med det gemensamma. Medarbetarna beskrivs i hög grad vara delaktiga i verksamhetens utveckling vilket de även själva framfört i samband med verksamhetsbesöken.

Arbetet med att övergripande sammanställa och analysera resultat av egenkontroller, risker och avvikelser sker i varierande grad i de olika verksamheterna men gemensamt är att chef tillsammans med personalen eller personalgruppen själva analyserar och gör förbättringar kontinuerligt i samtliga verksamheter.

Bemanning och kompetens i förhållande till brukarnas behov diskuteras i samband med medarbetarsamtal och på verksamhetsmöten. Möjlighet till olika typer av handledning finns i samtliga verksamheter om behov finns.

Åtgärder att vidta:

- A) Samtliga dagverksamheter ska övergå till verksamhetsgemensamma rutiner.
- B) Fortsatt metodutveckling kring att arbeta utifrån mål samt beskriva det konkreta stödet brukaren behöver i olika moment i syfte att nå målet/målen.
- C) Dokumentera i journal när genomförandeplan upprättats eller följts upp. (Gäller Skönadal, Rosenborg och Omtanken).
- D) Upprätta rutin för tillvägagångssätt då brukare inte kommer till dagverksamheten som planerat.
- E) Skapa former för samverkan mellan dagverksamhet och hemtjänst för att bättre tillvarata respektive verksamhets erfarenhet av arbetssätt och metoder kring enskilda brukare.
- F) Fortsätt utveckla former för idé/kunskapsutbyte dagverksamheterna emellan.
- G) Initiera utvärdering och förbättring av formen för dagverksamheten Måsen Skönadalshemmet.

Kvarstående punkter från föregående verksamhetsuppföljning:

Inga punkter bedöms kvarstå från föregående verksamhetsuppföljning. Åtgärd avseende att arbeta vidare med genomförandeplanerna fanns med. Bedömningen är dock att man kommit långt i arbetet men att genomförandeplanerna ytterligare kan förbättras utifrån arbetet med mål.

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslås besluta

Att dagverksamheterna i Simrishamns kommun ska återkomma med redovisning av genomförda åtgärder enligt ovan senast den 29/09 2017.

Christina Eriksson

Kvalitetscontroller

2017-07-05

Per Persson

Avdelningschef IFO/Handläggarenheten

2017-07-05

Stina Lundquist

Socialchef

2017-07-05

Information till:

Enhetschefer för:

Dagverksamhet Bokebacken

Omtanken

Måsen- Skönadalshemmet

Svalan Rosenberg, Gärsnäs.

Avdelningschef IFO/Handläggarenheten

Avdelningschef Vård och Omsorg

Redovisning av åtgärder från Verksamhetsuppföljning

Dagverksamheterna Omtanken, Rosenborg, Skönadal och Bokebacken, 2017

Åtgärds punkt	Ansvarig	Vidtagna/Planerade åtgärder	Tidsplan	Uppföljning
A) Samtliga dagverksamheter ska övergå till verksamhetsgemensamma rutiner.	EC Omtanken , Rosenborg och Skönadal	Samtliga ovan nämnda verksamheter har utformat verksamhetsgemensamma rutiner under våren 2017. I dagsläget arbetar alla verksamheter utifrån gällande rutiner. Rutinerna finns tillgängliga på intranätet och genomgång av dessa sker årligen i samtliga verksamheter. Ett förbättringsarbete av intranätet är påbörjat centralt och anses kunna underlätta för medarbetarna att hitta rätt rutin i rätt process.	Löpande	
	EC Bokebacken	Vi har gått igenom rutinerna och arbetar efter dem.	Löpande	
B) Fortsatt metodutveckling kring att arbeta utifrån mål samt beskriva det konkreta stödet brukaren behöver i olika moment i syfte att nå målet/målen.	EC Omtanken , Rosenborg och Skönadal	Samtliga av ovan nämnda verksamheter kommer under vintern 2017/2018 genomgå en utbildning i IBIC där arbetet med målsättningar och måluppfyllelse för beviljade insatser kommer tydliggöras för att skapa en ökad kunskap hos medarbetarna i verksamheten. I checklista för egenkontroll av dokumentation ingår kontroll av mål och måluppfyllelse.	Vinter 2017/2018	
	EC Bokebacken	Vi har gått igenom genomförandeplanerna på varje brukare för att tydliggöra det stöd enskilda brukare behöver för att uppnå målet på dagverksamheten.	Löpande	

C) Dokumentera i journal när genomförandeplan upprättats eller följts upp. (Gäller Skönadal, Rosenborg och Omtanken).	EC Omtanken , Rosenborg och Skönadal	Av gällande rutiner "upprättande av genomförandeplan" och "genomförandeplan följs upp" framgår det att det ska skrivas en journalanteckning både vid upprättande och vid uppföljning av genomförandeplan. Genomgång av rutinerna sker årligen i samtliga av ovan nämnda verksamheter. I checklistan för egenkontroll av dokumentation innefattas kontroll av att journalanteckning skrivs i samband med upprättad eller reviderad genomförandeplan.	Löpande	
D) Upprätta rutin för tillvägagångssätt då brukare inte kommer till dagverksamheten som planerat.	EC Omtanken , Rosenborg och Skönadal	Verksamhetsgemensam rutin för tillvägagångssätt då brukare inte kommer till dagverksamheten som planerat har upprättats. Rutinen kommer läggas ut på intranätet.	Klart	
	EC Bokebacken	Det kommer att utarbetas en gemensam rutin för tillvägagångssätt när brukare inte kommer till dagverksamheten som är lika för alla dagverksamheterna.	Klart	
E) Skapa former för samverkan mellan dagverksamhet och hemtjänst för att bättre tillvarata respektive verksamhets erfarenhet av arbetssätt och metoder kring enskilda brukare.	EC Omtanken , Rosenborg och Skönadal	En gemensam rutin för samverkan mellan dagverksamhet och hemtjänst kommer att utformas framöver. Enhetschefer för dagverksamhet och hemtjänst ska gemensamt delta i utformning av en gemensam rutin. Rutinen ska vara klar senast 2018-03-31.	2018-03-31	
	EC Bokebacken	Det kommer att utarbetas en gemensam övergripande	2018-03-31	

		<p>samverkan mellan yttre och dagverksamheterna så att man kan ta tillvara på arbetssätt och metoder kring enskilda brukare. Utifrån den samverkan får man sedan bryta ner och arbeta på varje dagverksamhet med sina brukare tillsammans med yttre i det aktuella hemdistriktet.</p>		
<p>F) Fortsätt utveckla former för idé/kunskapsutbyte dagverksamheterna emellan.</p>	<p>EC Omtanken , Rosenborg och Skönadal</p>	<p>Det finns ett pågående och välfungerande samarbete mellan dagverksamheterna Omtanken och Bokebacken, både avseende gemensamma träffar och utbildningar/planeringsdagar. Ett liknande samarbete kommer inledas mellan Skönadal och Rosenborg framöver. Samtliga enhetschefer för dagverksamheterna träffas kontinuerligt för utveckling och samarbete i verksamheten samt för översyn av rutiner och processer.</p>	<p>Löpande</p>	
	<p>EC Bokebacken</p>	<p>Det finns ett bra samarbete mellan dagverksamheterna Omtanken och Bokebacken. De träffas kontinuerligt 2 gånger/år, (1 gång/termin). De har också telefonkontakt däremellan. Vidare har dessa dagverksamheter haft gemensamma planeringsdagar för att bygga upp verksamheterna gemensamt. Vissa gånger måste ändå dagverksamheterna ha planeringsdagar tillsammans med hemdistriktet då det finns saker man måste ta upp gemensamt med det. Det kommer att finnas ett fortsatt arbete att</p>	<p>Löpande</p>	

		gemensamt bygga upp och fortlöpande ha ett samarbete mellan.		
G) Initiera utvärdering och förbättring av formen för dagverksamheten Måsen Skönadalshemmet.	EC Omtanken , Rosenborg och Skönadal	Ett förändringsarbete kring utformningen av verksamheten på Skönadal har inletts i samband med planeringsdag 2017-09-18. Målsättningen med förändringsarbetet är att hitta former som främjar ett ökat målinriktat arbete med fokus på respektive brukares behov.	Inlett 2017-09- 18	

2017-09-22

Sara Lövgren, enhetschef Gärsnäs Vård och omsorg

Ingrid Mello, enhetschef Skillinge Vård och omsorg

Tina Nilsson, enhetschef Skönadal

Cecilia Ridell-Mårtensson, enhetschef Bokebacken, Vård och omsorg